

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет Права, публічного управління та національної безпеки
Кафедра економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного
управління

Кваліфікаційна робота
на правах рукопису

ГОМАНЮК Руслан Миколайович
(прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти)

УДК 351.741
(індекс)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ
ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
(тема роботи)

281 «Публічне управління та адміністрування»
(шифр і назва спеціальності)

Подається на здобуття освітнього ступеня магістр
кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання
ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне
джерело

Р.М. ГОМАНЮК
(підпис, ініціали та прізвище здобувача вищої освіти)

Керівник роботи
Симоненко Леся Іванівна
(прізвище, ім'я, по батькові)
к.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)

Висновок кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління

за результатами попереднього захисту: _____

Протокол засідання кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління № __ від «__» _____ 2021 р.

Завідувач кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління

_____ к.е.н., професор
(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

_____ Якобчук В.П.
(прізвище ,ім'я, по батькові)

«__» _____ 20__ р.

Результати захисту кваліфікаційної роботи

Здобувач вищої освіти _____ захистив (ла)
(прізвище ,ім'я, по батькові)

кваліфікаційну роботу з оцінкою:

сума балів за 100-бальною шкалою _____

за шкалою ECTS _____

за національною шкалою _____

Секретар ЕК

(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

_____ Пугачова Н.С.
(прізвище ,ім'я, по батькові)

АНОТАЦІЯ

ГОМАНІЮК Р.М. Напрями формування державної політики правоохоронної діяльності. – Кваліфікаційна робота на правах рукопису. Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». – Поліський національний університет. Житомир, 2021 р.

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень присвячених впровадження національної моделі взаємодії поліції з громадою як напрямку формування державної політики правоохоронної діяльності. У роботі визначено підходи до посилення спроможності правоохоронних органів у розбудові системи взаємодії поліції та населення на засадах партнерства в умовах децентралізації.

Доведено, що з метою реалізації цілей правоохоронної діяльності доцільно впровадити кращі практики координації зусиль між громадою та органами поліції.

Ключові слова: Громада, середовище безпеки, безпекові ризики, правоохоронні органи, поліцейський офіцер громади, Національна поліція України, взаємодія, партнерство, Community Policing.

SUMMARY

HOMANIUK R. Directions of formation of the state policy of law enforcement activity. - Qualification work on the rights of the manuscript. Qualification work for the degree of "Master" specialty 281 «Public Administration». - Polissya National University. Zhytomyr, 2021

Qualification work contains the results of own research on the implementation of the national model of police interaction with the community as a direction of state policy enforcement. The paper identifies approaches to strengthening the capacity of law enforcement agencies to build a system of interaction between the police and the population on the basis of partnership in a decentralized environment.

It is proved that in order to achieve the goals of law enforcement, it is advisable to implement best practices for coordination of efforts between the community and the police.

Key words: Community, security environment, security risks, law enforcement agencies, community police officer, National Police of Ukraine, interaction, partnership, Community Policing.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. Державна політика правоохоронної діяльності та використання діалогової моделі взаємодії поліції з громадою	7
РОЗДІЛ 2. Посилення спроможності правоохоронних органів у розбудові системи взаємодії поліції та населення на засадах партнерства як напрям політики правоохоронної діяльності	13
РОЗДІЛ 3. Управління політикою та координація зусиль між громадою та органами поліції з метою реалізації цілей правоохоронної діяльності.....	19
ВИСНОВКИ.....	25
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	27
ДОДАТКИ.....	31

ВСТУП

Поліція забезпечує взаємодію громадян з державою, і є інструментом виконання державою функції забезпечення публічної безпеки, захисту життя, здоров'я, майна громадян. Створення нової поліції, сприяло запровадженню практик співпраці поліції та громади. Такі практики (англ. (CoP), Community Policing) впроваджені та ефективно працюють як у європейських країнах, Бельгії, Болгарії, Кіпрі, Чехії, Данії, Німеччині, Естонії, Іспанії, Ірландії, Італії, Латвії, Литві, Нідерландах, Польщі, Великій Британії так і в США. Community Policing має на меті створення безпечного простору для спільного проживання, на основі щоденної роботи поліції. Тому систематизувати принципи та форми співпраці поліції та громади є актуальним і для системи національної правоохоронної діяльності.

Питання формування середовища безпеки, взаємодії органів місцевого самоврядування і поліції, реалізації проєкту «Поліцейський офіцер громади» в рамках реформи Національної поліції, підвищення довіри людей до правоохоронних органів і встановлення партнерських відносин з населенням аналізували у своїх дослідженнях Кундрик В.[2], Булатін Д.О., Смола Р.М. [11], Янішевська К.Д. [12], Калашник, М. В. [14], Волуйко, О., Комзюк, А., Танько А., Майоров В., Кожухар О., Рябовол Л. [22-28]. Однак запровадження практик співпраці поліції, органів державної влади та місцевого самоврядування, а також їх нормативно-правове забезпечення залишаються актуальною проблемою та потребують подальших досліджень.

Метою кваліфікаційної роботи є вивчення напряму державної політики правоохоронної діяльності який дістав назву Community Policing та перспектив включення громад до формування місцевого та державного безпекового середовища через механізми співпраці і взаємодії з населенням територій. Практична діяльність поліцейських офіцерів громад потребує напрацювання нормативно-правових документів, які б регламентували їх діяльність.

Для досягнення поставленої мети були поставлені і виконані такі *завдання*: проаналізовано наукові праці провідних вітчизняних науковців і практиків; вивчено досвід запровадження аналогічних практик в європейських

країнах та реалізація проєкту «Поліцейський офіцер громади» у Житомирській області; розглянуто результати проведених соціальних зрізів щодо дієвості й успішності реалізації цього проєкту; систематизовано напрями спроможності правоохоронних органів у розбудові системи взаємодії поліції та населення на засадах партнерства; політики управління та координації зусиль між громадою та органами поліції з метою реалізації цілей правоохоронної діяльності.

Предметом вивчення в кваліфікаційній роботі є напрям формування державної політики правоохоронної діяльності який спрямований на забезпечення взаємодії поліції громади і втілюється в практиці Community Policing.

Об'єктом дослідження є процес становлення і розвитку практик Community Policing та діяльності поліцейських офіцерів громади.

Методи дослідження. Описовий метод використано для характеристики політики правоохоронної діяльності із взаємодії поліції і громади; метод аналізу, для огляду нормативно-правового забезпечення діяльності поліцейських офіцерів громади; метод абстрагування для формулювання теоретичних висновків; системний підхід при визначенні ролі співробітництва громади і поліції; метод узагальнень при огляді практик роботи в громадах поліцейських в умовах реформи.

Кваліфікаційна робота виконана з використанням інформаційної бази Google Академії зокрема наукові статті останніх трьох років, а також нормативно-правові документи, аналітичні записки дослідницьких організацій, інформаційні матеріали НПУ, електронні ресурси ОТГ які запустили проєкт поліцейського офіцера громади та власні дослідження автора.

Апробація результатів дослідження відбувалася на Міжнародній науково-практичній конференції «Механізми управління розвитком територій», 27-29 жовтня 2021 року, м. Житомир.

Структура та обсяг дослідження. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаної літератури. Загальний обсяг роботи складає 33 сторінки. Робота містить анотацію, список літератури з 34 джерел та додатки.

РОЗДІЛ 1.

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ВИКОРИСТАННЯ ДІАЛОГОВОЇ МОДЕЛІ ВЗАЄМОДІЇ ПОЛІЦІЇ З ГРОМАДОЮ

Держава виконуючи безпекову функцію покладається на правоохоронні органи, що захищають права і свободи, а також законні інтереси громадян. Однією з функцій правоохоронної діяльності є профілактика правопорушень та відновлення порушених прав.

Елементом безпекового сектору є сили правопорядку. Як зазначає Гірич В.М, «Терміни «Law Enforcement Actitivity» та «Law Enforcement Agencies», в Україні офіційно перекладаються як «правоохоронна діяльність» та «правоохоронні органи», однак буквально можуть бути перекладені як «діяльність із застосуванням законного примусу» та «державні органи, уповноважені на застосування законного примусу», на яких покладається безпосереднє забезпечення національної безпеки у сферах правопорядку, громадської та державної безпеки». [29]. До правоохоронних органів «Law Enforcement Agencies» і належать поліційні органи, а також спецслужби. Поліційні органи, як органи виконавчої влади, нормативно уповноважені на проведення поліцейської діяльності, як різновиду державно-управлінських дій, що реалізуються із застосуваннями державного (адміністративного) примусу, включаючи правообмежувальні заходи [29].

До сектору безпеки європейських країн, «Law Enforcement Agencies», належать як поліційні органи так і органи безпеки держави. Поліційні органи мають такі складові: 1)поліція: загальнодержавна, а також її відомчі та функціональні підрозділи (боротьби з наркотиками, незаконним обігом зброї, нелегальною міграцією, фінансовими злочинами тощо); 2) жандармерія, поліція військового типу за внутрішньою організацією (в одних державах вона називається карабінерією в інших, національною гвардією) [29]. Органам, що належать до цього сектору, в тому числі поліції надано право, у випадках передбачених законодавством, здійснювати заходи з встановлення обмежень

доступу до певних об'єктів; здійснювати контроль за дотриманням вимог законів, порушення яких тягнуть за собою адміністративну і кримінальну відповідальність; безпосередньо припиняти правопорушення; перевіряти документи, що посвідчують особу; тимчасово затримувати осіб, стосовно яких є дані про вчинення ними правопорушень; здійснювати кримінально-процесуальні та адміністративні заходи, спрямовані на виявлення, розслідування і припинення правопорушень; припиняти незаконну діяльність і вилучати знаряддя і предмети незаконного виробництва; самостійно накладати адміністративні покарання на правопорушників; тощо [29].

В умовах реформи організації влади слушним є Європейський досвід здійснення правоохоронної діяльності. Цей досвід базується на використанні принципів взаємодії та співпраці поліції з громадянами. В Європейських країнах додержуються загальних стандартів поліцейської правоохоронної діяльності, але кожна з них має свої особливості, і унікальні форми взаємодії поліції і населення у сфері запобігання злочинності.

Таблиця

Порівняльні характеристики європейських моделей взаємодії поліції з громадою

Країна	Особливості моделі
Бельгія	поліцейська діяльність на рівні громади направлена на інтеграцію поліції в спільноту, служінню громадянам та спільний з громадами пошук рішень, з урахуванням місцевих особливостей задля забезпечення правопорядку. На місцевому рівні в Бельгії взаємодія поліції та громади відбувається з використанням так званого методу «діалог-кафе». Для цього у районах міста або маленьких містечках відповідальні районні інспектори (дільничні поліцейські) за необхідності, але регулярно проводять зустрічі з місцевими жителями. Партнерство бельгійської поліції з громадськістю ґрунтується на переконаності в тому, що безпека і якість життя з'являються лише завдяки спільній роботі всіх ланок у межах загального глобального та комплексного підходу.
Велика Британія	формами взаємодії є волонтерство у забезпеченні правопорядку. Для активного залучення населення запроваджено Employer Supported Policing (далі – ESP) систему підтримки роботодавцями поліції. Також у Великій Британії є досить ефективною мережа Neighborhood Watch and Home Watch Network (далі – NHWN), яка об'єднує сусідів, створюючи сильні, доброзичливі спільноти, зменшуючи рівень злочинності та антигромадської поведінки. Системи взаємодії працюють з використанням одного програмного забезпечення. Кожен підрозділ поліції має «єдиний пункт зв'язку» (SPOC) для вирішення питань спостереження.

Іспанія	поліцейську діяльність здійснюють Національна поліція та Цивільна гвардія. Обидві установи є частиною структури Міністерства внутрішніх справ. У структурі Головного управління поліції є Unidad Central de Participación Ciudadana – центральний підрозділ участі громадян, який відповідає за сприяння, моніторинг та оцінку функціонування різних підрозділів, що займаються профілактикою злочинів та безпекою громадян.
Німеччина	реалізація програми «Працівники орієнтовані на громадян» (Bürgerorientierte Polizeiarbeit) сприяло реформуванню взаємодії поліції з громадянами шляхом реорганізації самої структури поліції. Були ліквідовані бюрократичні процеси, що заважали в прийнятті рішень – компетенція прийняття рішень була посилена на місцях. Це позитивно відобразилось на гнучкості та швидкості виконання рішень на місцях, в тому числі і в розвитку взаємодії з різноманітними групами населення у конкретному регіоні. Прийом на роботу в правоохоронні органи був орієнтований на місце народження та проживання співробітника. Відомою є програма Німеччини із взаємодії поліції з населенням «Поліція та громада пліч-о-пліч» (Bürgernahe Polizeiarbeit).
Швеція	територіальні поліцейські підрозділи використовують систему Effektiv samordning för trygghet (далі – EST), EST – ефективна координація для гарантування безпеки. EST є системним підходом до запобігання злочинності, при якому організовано обмін інформацією та співпрацю муніципалітету, поліції та компаній з обслуговування житлового сектора. Метою EST є скорочення і запобігання злочинності, гарантування безпеки шляхом раннього втручання, у момент виникнення правопорушень, або запобігання їм. Члени громади включені в роботу поліції через мережі. Наприклад, на сайті поліції є активні вікна для взаємодії. Також формою взаємодії у Швеції є сусідська варта (нагляд). Використання цієї практики, суттєво впливає на показники побутових злочинів.

Складено автором за 11, 12

Впровадження нової концепції національної безпеки, удосконалення законодавства із забезпечення прав і свобод людини і громадянина, процес реформування системи правоохоронної діяльності зумовлюють необхідність систематизації теоретичних основ поняття «взаємодії сил правопорядку з громадою», наповнення такої співпраці новими сенсами і змістом. Як зазначає Волуйко О. [22, с.125] «історичний екскурс формування стратегії Community Policing доводить, що в її основу було покладено реалізацію так званих 9 принципів роботи сучасної поліції Роберта Піля, модифікованих і апробованих у діяльності правоохоронних структур демократичних країн світу».

Роберт Піль (Robert Peel), міністр внутрішніх справ Великобританії, розробник філософії муніципальної поліції. Діяльність створеної Робертом Пілем у 1829 році, в Лондоні, муніципальної поліції ґрунтувалась насамперед на запобіганні злочинам і регулярному патрулюванні. Зміст «9 принципів»

полягає: 1) базовою місією існування поліції є запобігання злочинам і безладу шляхом, альтернативним до застосування збройної сили; 2) здатність поліції виконувати свої обов'язки залежить від схвалення громадськістю дій поліції; 3) поліція повинна співпрацювати з громадськістю і сприяти добровільному дотриманню законів; 4) співпраця громади і поліції пропорційно знижує рівень застосування поліцією фізичного примусу задля досягнення цілей безпеки; 5) примноження поліцією суспільної підтримки залежить від абсолютно неупередженого служіння поліцією закону; 6) поліція застосовує фізичну силу тією мірою, яка потрібна для забезпечення дотримання закону або відновлення порядку й тільки тоді, коли засоби переконання, поради та попередження виявляється недостатніми; 7) поліція повсякчас має підтримувати зв'язок із громадськістю в інтересах добробуту громади; 8) поліція спрямовує свої дії на виконання функцій і не узурпує повноваження і владу; 9) ефективність поліції оцінюється за показниками зменшення злочинності, а не за видимими ознаками дій поліції в боротьбі із безладом.[22, с.123]

Комзюк А.В., при вивченні досвіду організації співробітництва поліції з громадськістю виокремлює такі форми правоохоронної діяльності громадськості, діяльність правоохоронного об'єднання «Сусідська взаємодопомога» та громадської організації «Зупини злочинця» [23, с.40]. «Система сусідської взаємодопомоги, найвідоміший та приклад ефективної співпраці поліції і населення у боротьбі зі злочинністю та підвищенні рівня безпеки громадян у районі їх проживання. Наприклад, у Великобританії налічується понад 155 тис. осередків діяльності організацій сусідської взаємодопомоги, і понад 10 млн людей отримують безпосередню користь від її існування» [23, с.40].

Вагому роль у профілактиці злочинів відіграє «Сусідська взаємодопомога». Результатом такої форми організації взаємодії є зниження рівня злочинності, налагодження комунікації жителів, що проживають поруч, усвідомлення своєї відповідальності за вирішення проблем своєї території проживання, налагодження та покращення зв'язків з поліцією, з метою отримання відповідної закону поліційної допомоги.

Організація «Зупини злочинця» визнається у Франції, Японії, Німеччині, Великобританії та США. «Ця громадська організація передбачає здійснення підтримки і взаємодії, спрямованої на допомогу органам поліції у сфері боротьби з правопорушеннями та охорони публічного порядку, розкриття та профілактики злочинів, обмін інформацією про підготовку та вчинення злочинів, а також надання інформації про осіб, які вчинили ці правопорушення, але яких поліція не спіймала, та бага то іншого» [23, с.40].

Цікавим є досвід Департаменту поліції міста Гопкінс (Міннесота, США), який пропонує форми взаємодії спрямовані на молодіжне середовище і працює під девізом «Креатив, який працює!». Напрямами діяльності цього руху є:

- 1) протидія булінгу – патрульні поліцейські проводять один день на тиждень у школі, граючи у футбол та інші командні ігри зі школярами, у такий спосіб охоплюються всі школи території обслуговування; так відбувається формування приятельських відносин з поліцейськими, а здорове конкурування та прояв лідерських якостей сприяють зміцненню дружніх зв'язків між школярами, зменшенню числа залякувань та інших проявів булінгу;
- 2) «Сусідська варта» – програма, що полягає у сприянні поліції шляхом нагляду за дотримання правопорядку на території проживання сусідів;
- 3) «Копи і діти» – спільні заходи із молоддю, що полягають у демонстрації презентаційних матеріалів, роботі «Дитячої поліцейської академії», спільним заходам, роботі шкільного патруля безпеки (для початкової школи) тощо;
- 4) взаємодія з бізнес-структурами – проведення бесід (лекцій) з представниками бізнес-кіл – ріелторами, ІТ-бізнесменами, ліцензіатами тощо для підвищення правової обізнаності та недопущення порушень закону;
- 5) взаємодія з іншими органами влади й окремими категоріями громадян, проведення спільних тренінгів, взаємодопомога у здійсненні правоохоронної діяльності окремими структурами [23, с.41].

Слід наголосити, що найвідомішим і найпоширенішим способом залучення громадськості до роботи у сфері попередження правопорушень та забезпечення громадського порядку є практика community polісу, яка вперше була застосована в США у 80-х рр. Департамент юстиції США визначає три

ключових компоненти community policy: 1) партнерство в громаді; 2) організаційні перетворення; 3) вирішення проблем [23, с.41].

Базовими характеристиками community policing є:

- правоохоронна діяльність у community policing – це діяльність «разом з громадою», а не «для громади», це – партнерство;
- збільшення участі громади у прийнятті рішень та відповідь поліції на конкретні проблеми місцевої громади;
- це модель орієнтована на превенцію правопорушень у співпраці з місцевою громадою, «проактивної поліцейської діяльності», на відміну від «реактивної поліцейської діяльності», орієнтованої виключно на реагування на вже вчинені правопорушення;
- поліція у community policing виконує сервісну функцію [32, с.74].

Отже, державна політика правоохоронної діяльності на рівні громади може будуватися на існуючих та успішних програмах взаємодії поліції і громади, про що свідчить передовий досвід країн з розвинутою демократією. Цей досвід можна використовувати в діяльності Національної поліції України. Форми співпраці поліції і громади покликані сприяти підвищенню рівня забезпечення громадського порядку і безпеки як в державі в цілому так і в кожній адміністративно-територіальній одиниці зокрема. Завдяки впровадженню успішних зарубіжних практик залучення громадськості до поліційної діяльності та охорони публічного порядку можливо реалізувати мету безпеки громади.

РОЗДІЛ 2.

ПОСИЛЕННЯ СПРОМОЖНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ У РОЗБУДОВІ СИСТЕМИ ВЗАЄМОДІЇ ПОЛІЦІЇ ТА НАСЕЛЕННЯ НА ЗАСАДАХ ПАРТНЕРСТВА ЯК НАПРЯМ ПОЛІТИКИ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В Україні розроблений проект Закону України «Про муніципальну варту». У висновку на проект Закону зазначено, що «У законопроекті визначаються основні завдання Варти, якими, зокрема, є: забезпечення охорони громадського правопорядку на території відповідно до адміністративного устрою повноважень місцевої ради; виконання окремих адміністративних стягнень; взаємодія з органами внутрішніх справ; профілактика правопорушень; інформування органів та підрозділів внутрішніх справ про злочини, місця концентрації злочинних угруповань; охорона майна, що перебуває у комунальній власності; надання окремих видів правової та соціальної допомоги громадянам, органам місцевого самоврядування, підприємствам, установам та організаціям, що здійснюють свою діяльність на території відповідної міської ради та місцевої ради об'єднаної територіальної громади та ін.» [13]. З врахуванням проведення реформи територіальної організації влади законодавці можуть повернутися до вдосконалення положень закону, з метою впровадження механізмів взаємодії влади та громади на місцевому рівні.

Разом з тим, в рамках реалізації проєкту «Поліцейський офіцер громади», в територіальних громадах розпочали службу поліцейські офіцери, наділені новими повноваженнями та функціями. «Поліцейський офіцер громади» – це частина реформи Національної поліції. Його основна мета – забезпечити кожному територіальну громаду окремим офіцером, який не тільки працюватиме на території цієї громади, але й житиме там. Проєкт стартував у травні 2019 р. за підтримки Посольства США і реалізує концепцію сервісної держави. Нормативними документами, що дозволяють запустити проєкт є Закон України «Про Національну поліцію» [2], ст. 38 «Повноваження щодо забезпечення

законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян» Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» [15].

Як зазначає М.Калашник «Поліцейські офіцери громади здійснюють одночасно функції чотирьох служб: дільничного, патрульного, дозвільної системи та ювенальної превенції, забезпечуючи вирішення численних проблем мешканців громади практично з усіх питань безпеки. Поєднуючи ці функції та повноваження, поліцейські у своїй діяльності з перших днів керуються принципом підконтрольності громаді, що сприяє швидкому отриманню значного кредиту довіри людей та визнанню поліцейських громадами» [14].

Як зазначено на сайті національної поліції [9], «поліцейським офіцером громади може стати особа, яка відповідає вимогам, які можна об'єднати за напрямками: 1) професійна діяльність о органах внутрішніх справ та поліції не менше 1,5 року 2) вища освіта (за освітнім ступенем молодший бакалавр або молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст або магістр);3) знання Конституції України, положень законів України «Про Національну поліцію», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про запобігання корупції», а також, в межах компетенцій Кодексу України про адміністративні правопорушення, Особливої частини Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України; 4) скласти нормативи з фізичної підготовки; 5) мати навички впевненого користувача з сучасними електронними пристроями та комп'ютером; 6) наявність водійського стажу підтвердженого посвідченням водія категорії «В» [9].

Основні службові обов'язки визначаються чинними нормативними документами і полягають в:

- реалізація спільно із громадою проектів з підвищення публічної безпеки (профілактика злочинів серед неповнолітніх, протидія домашньому насильству, популяризація здорового способу життя, допомога уразливим категоріям населення тощо) [9];
- орієнтована на потреби громади поліцейська діяльність, метою якої є попередження поширених на території ТГ правопорушень;

- проведення перевірки за зверненнями громадян та вжиття необхідних заходів
- здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення, прийняття рішень про застосування адміністративних стягнень» [9].

Грошове забезпечення поліцейського офіцера громади здійснюється за рахунок коштів державного бюджету в межах асигнувань поліції і складає від 14 тис. грн., і доплати залежно від звання та вислуги років. Національна поліція України забезпечує його формою, табельною зброєю, спеціальними засобами, нагрудною камерою та планшетом. Матеріально-технічне забезпечення поліцейський офіцер громади здійснюється за підтримки територіальної громади. Також працівник від ОТГ отримує облаштоване службове приміщення та робоче місце, службовий автомобіль, паливно-мастильні матеріали тощо.

Діяльність поліцейського офіцера громади підпорядковуються начальнику сектору превенції відділення поліції, яке обслуговує обрану ОТГ. Поліцейський офіцер громади при здійсненні правоохоронної діяльності на території громад підзвітний перед самою громадою, оскільки він є повноправним її представником.

Так як проект «Поліцейський офіцер громади» це якісно новий поліцейський сервіс для сіл, селищ і невеликих міст необхідно задіяти освітні ресурси для підготовки кадрів. При підготовці кадрів варто використовувати практики з формування і поглиблення теоретичних знань та практичних навичок. Суттєву роль до практичної підготовки Поліцейських офіцерів громади надає Міжнародної програми підвищення кваліфікації для органів кримінального розслідування Департаменту юстиції США (ICITAP).

Як зазначено в дослідженні [3, с.15-22] слід враховувати особливості несення служби поліцейським офіцер громади особливо в сільській місцевості. До цих особливостей автор відносить: значну територію, типологію правопорушень, особливості сільського способу життя, «часто у сільських місцевостях поліцейський офіцер громади - єдиний представник правоохоронних органів», особливості місцевого бюджетування, подвійне підпорядкування.

Спроможність НПУ із забезпечення практик населення та громади суттєво залежить від підготовка поліцейських, які працюють безпосередньо в громадах. Навчання співробітників поліції, які працюватимуть в громадах, повинно бути спрямовано на формування навички взаємодії з громадськістю, державними відомствами та органами місцевого самоврядування, налагодження **комунікації і взаємодії**, систем обміну інформацією, збору даних для складання звітності та аналізу результатів реалізованих заходів.

Поліцейському офіцеру громади відповідно до виконання службових обов'язків щодо безпеки громади необхідно налагоджувати комунікації як з мешканцями громади так і з представниками органів самоврядування, місцевими працівниками охорони здоров'я, освіти, соціального захисту, духовенством, представниками місцевого бізнесу працівниками торгівлі, «лідерами» думок, «неформальними» лідерами, тощо.

На думку фахівців міжнародного фонду «Відродження» до основних питань, які необхідно врахувати поліцейським, що планують діяльність в проекті реформи «Поліцейський офіцер громади» і працюють із населенням, належать: розуміння проблем безпеки громади і шляхів їх вирішення у взаємодії з населенням; визначення соціальних груп населення та пріоритетів у роботі з цими групами; визначення найефективніших методів, способів та форм вирішення проблем безпеки у взаємодії з населенням [8, с.45].

В питаннях взаємодії нагромаджено досвід США, Канади, Великої Британії, Швеції, Естонії, Японії, Ірландії, Австралії тощо. Це практики «сусідська варта», практика організації цивільних патрулів, які можуть через рації чи інші види зв'язку повідомляти про підозрілі речі диспетчеру, який вже напряду контактує з поліцією, практики відеоспостереження, самоорганізації і об'єднання людей, «чужий в селі», використання соціальних мереж.

На думку експертів Програми ООН із відновлення та розбудови миру за фінансової підтримки урядів Данії, Швейцарії та Швеції, «Це практика, вже активно застосовується в Україні. Так, часто кожне місцеве відділення поліції має свій офіційний канал комунікації у соцмережах. Крім того, створюються безпекові групи для координації та обміну інформацією в межах одного

населеного пункту. Для цього використовуються месенджери типу Viber, Whatsapp, Telegram. Додатково поліцейські офіцери громад можуть розглядати створення публічних персональних сторінок, які можуть працювати не тільки для інформування, а й для побудови персонального бренду поліцейського на місцевому рівні. Тут важливо враховувати вікові груп населення. Так, Facebook буде більш затребуваним серед дорослого населення, тоді як молодь і підлітки наразі частіше використовують сервіси Instagram або Tiktok. Використовуючи різні канали комунікації, поліцейські можуть час від часу навіть влаштовувати повноцінні комунікаційні кампанії (наприклад, челенджі, онлайн-флешмоби, присвячені певним питанням, як-от «16 днів проти домашнього насильства» чи «День обізнаності про ВІЛ/СНІД»). Разом із тим, онлайн-комунікація зазвичай не охоплює групи населення старшого віку, представників яких є доволі багато на сільських територіях, адже перехід в онлайн-спілкування може створити бульбашку поінформованості, хоча насправді велика частка населення просто не отримує відповідні повідомлення» [3, с.32].

Важливим у підготовці поліцейського офіцера громади є формування психологічної готовності до професійного спілкування та вмінь вирішувати конфлікти. Кожен співробітник поліції зобов'язаний дотримуватися правил етичної поведінки навіть у вільний від роботи час. Бути тактовним та доброзичливим; ввічливим та переконливим у висловленні вимог або зауважень до всіх потерпілих від правопорушень, проявляти повагу, тощо.

Окрім того, як засвідчує практична діяльність, в ОТГ де несуть служби поліцейські офіцери громади необхідні знання і розуміння майнових і господарських питань, зокрема пов'язаних з правом приватної власності на земельні ділянки, нерухоме майно, поводження з побутовими відходами, тощо. Так як поліцейський офіцер громади може ініціювати безпекові ініціативи на рівні громади, він повинен володіти питаннями бюджетування, адже фінансування їх реалізації залежить від рішень місцевої ради.

Як зазначено на сайті Національної поліції Житомирської області, станом на 2021 рік [20] в регіоні практики поліцейського офіцера громади застосовують в п'яти територіальних громадах, Житомирській, Іршанській, Вільшанській,

Миропільській і Станишівській. Загальна чисельність офіцерів 19, в тому числі, Житомирська ТГ-12, Іршанська-2, Вільшанська-2, Миропільська-2 і Станишівська-1. Загальна чисельність дільничних офіцерів поліції в Житомирській області 215, з них несуть службу у містах – 90, у сільській місцевості – 125.

Житомирська міська територіальна в рамках виконання Меморандуму від 11.04.2020р. про співпрацю у рамках проєкту «Поліцейський офіцер громади», що реалізовується в Україні, в 2021 році з місцевого бюджету виділила 5,3 млн грн. на реалізацію проєкту, понад 4 млн грн з яких спрямовано на закупівлю службових автомобілів для офіцерів громад та 800 тис. грн- на облаштування поліцейських станцій. [19]. Офіцери громади Житомира отримали нові службові автомобілі, 10 кросоверів «Renault Duster» та дві додаткові поліцейські станції, які облаштовані у приміщенні «Прозорого офісу» [20]. Поліцейський офіцер громади *не* дільничний і *не* патрульний. Інвесциція громади в матеріальні ресурси дозволить забезпечити Основне постійну комунікацію з жителями мікрорайонів м. Житомир та безпеку їх мешканців.

Отже, інституційні зміни з посилення спроможності правоохоронних органів у розбудові системи взаємодії поліції та населення на засадах партнерства започатковано. Напрямок політики правоохоронної діяльності побудований на взаємодії поліції і громади на рівні територіальних громад реалізовується в практичній діяльності.

РОЗДІЛ 3.

УПРАВЛІННЯ ПОЛІТИКОЮ ТА КООРДИНАЦІЯ ЗУСИЛЬ МІЖ ГРОМАДОЮ ТА ОРГАНАМИ ПОЛІЦІЇ З МЕТОЮ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Як зазначено у Довіднику поліцейського офіцера громади компетенції та повноваження діяльності [17]. Безпека і правопорядок потребують від поліцейського офіцера громади забезпечення:

- комунікації з нарядами патрульної поліції, які задіяні до забезпечення публічної безпеки в межах території поліцейської дільниці, знання режиму їх роботи та маршрутів патрулювання та порядку організації взаємодії за виникненні потреби;

- здійснює постійний моніторинг стану правопорядку на поліцейській дільниці, аналізує кількість та характер учинених на території обслуговування правопорушень, наявну інформацію про осіб, які можуть бути причетними до їх учинення, зокрема з тих, що перебувають на обліку в поліції;

- інформує наряди патрульної поліції про зміни в оперативній обстановці, осіб, які здатні вчинити правопорушення. У разі вчинення кримінального правопорушення, про яке йому стало відомо, залучає наряди патрульної поліції до затримання правопорушників по гарячих слідах у межах поліцейської дільниці, що обслуговується;

- разом з нарядом патрульної поліції, членами громадських формувань з охорони громадського порядку здійснює обхід дільниці, перевірку під'їздів будинків, горищ та підвальних приміщень з метою виявлення осіб, схильних до скоєння адміністративних і кримінальних правопорушень, їх припинення. Під час несення служби надає рекомендації працівникам патрульної поліції щодо форм і методів профілактичної роботи;

- у межах компетенції надає допомогу нарядам патрульної поліції в оформленні матеріалів перевірок за фактами вчинення правопорушень, складанні адміністративних та інших матеріалів;

– у разі пожеж, катастроф, стихійних лих та інших надзвичайних подій у взаємодії з нарядами патрульної поліції вживає належних заходів із рятування людей, надання їм першої медичної допомоги, а також з охорони майна, що залишається без нагляду, своєчасно повідомляє про ці обставини чергового територіального органу поліції.

Для забезпечення публічної безпеки і порядку поліцейський офіцер громади **наділений повноваженнями** щодо здійснення превентивних заходів, виявлення правопорушень, їх припинення та реагування на інші події відповідно до вимог законодавства. Перелік повноважень представлено в ДОДАТКУ А [складено за джерелом 17].

Згідно зі статтею 29 Закону України «Про Національну поліцію», поліцейський офіцер громади може здійснювати поліцейські заходи, ДОДАТОК Б [17, с. 35-37].

Як зазначено у Звіті НПУ за 2020 рік, проект повноцінно втілений у 13 регіонах держави, ще в 6 – частково. Підготовлено 450 офіцерів громади, які обслуговують 275 громад, у яких проживають понад 4 мільйони громадян. Поліцейські офіцери громади показали свою ефективність, отримавши близько 70% довіри місцевих жителів [18, с.4-5].

Разом з тим, на думку експертів Програми ООН із відновлення та розбудови миру за фінансової підтримки урядів Данії, Швейцарії та Швеції ряд факторів уповільнюють поширення ініціативи. По-перше, це спроможності ОТГ забезпечити матеріально-технічні умови для поліцейського, які передбачені вимогами проекту, зокрема придбання службового автомобіля та організація поліцейської станції відповідно до вимог. По-друге, громади не мають нагальної потреби в приєднанні до ініціативи через близьке розташування відділу поліції або наявність більш пріоритетних, на їхній погляд, видатків. По-третє, брак кадрів, які можуть переїхати на територію громади для несення служби. [3, с.14].

Як узагальнює в своїй роботі Кожухар О.В. «У межах реалізації правоохоронної функції держави інституції громадянського суспільства мають право здійснювати цілеспрямований громадський вплив на прийняття рішень

суб'єктами реалізації правоохоронної функції держави (як державними, так і недержавними), запроваджувати в межах, визначених на законодавчому рівні, відповідні механізми контролю за діяльністю зазначених суб'єктів». Кінцевою метою участі громадськості у формуванні державної політики у правоохоронній сфері є досягнення соціальної згуртованості [27, с. 40].

Як зазначає Соловйова Ж. за результатами проектної діяльності в Житомирській області упродовж 2020-2021рр. в Баранівській, Житомирській, Високівській, Новоборівській, Новоград-Волинській, Семенівській та Червоненській громадах, були створені та діють робочі групи із соціальної згуртованості та громадської безпеки. За короткий період ці групи «стали своєрідними діалоговими майданчиками для налагодження співпраці і координації дій між місцевою владою, поліцією, ДСНС, представниками громадського сектору, ініціативними групами тощо.»

Одне із важливих досягнень проекту, що фінансується ПРООН — розробка та затвердження на рівні громад дієвих планів громадської безпеки. Наприклад, Баранівська ОТГ до плану громадської безпеки включила 6 пріоритетних завдань: 1) звітування поліції перед громадою; 2) анкетування та опитування різних категорій громадян про громадську безпеку; 3) організація та проведення національно-патріотичного виховання молоді; 4) організація діяльності Громадського формування для охорони громадського порядку; 5) проведення заходів, щодо культури поведінки пішоходів, велосипедистів та власників транспорту на дорогах; 6) проведення роз'яснювальних заходів для молоді, дітей чи людей похилого віку, що найчастіше стають жертвами злочинів у цифровому середовищі [31, с.3].

Соціальна згуртованість досягається через сприяння органами виконавчої влади та органам місцевого самоврядування залучення громадськості до формування і реалізації державної політики правоохоронної діяльності. Поняття згуртованості і діалогу не абстрактні, а наповнені практичного змісту. Прикладом співпраці громадських організацій з поліцією, об'єднання громади навколо ідеї життя можна проілюструвати проведенням масових заходів. Наприклад Велодень в Житомирі 2021, вже не вперше став прикладом

співпраці громади, органів влади, в тому числі правоохоронних, навколо ідеї здорового способу життя, безпечного вело руху та розвитку велосипедної інфраструктури.

Співпрацю за напрямом поліції і органів місцевого самоврядування з створення безпечного міста можна проілюструвати на прикладі даних 2020 року з відкритих джерел. Так правоохоронці 1283 разів використовували систему «Безпечне місто», відтворюючи події при розслідуванні кримінальних проваджень, оперативного пошуку об'єктів тощо. Доступ до архіву відеосистеми мають міський голова, Управління патрульної поліції, ГУНП в Житомирській області, міський відділ поліції, Управління СБУ в Житомирській області. Окрім того, з архіву міської системи відеоспостереження надається інформація на звернення громадян. Система відеоспостереження «Безпечне місто» в місті діє з 2014 року. До системи під'єднано 290 камер, з яких 8 - фіксації номерних знаків, 4- розпізнавання обличчя та 5 роботизованих. Реалізація заходів «безпечного міста» дозволяє швидко реагувати на ризики [34].

Важливого значення набуває культурна та інформаційна складові реалізації політики правоохоронної діяльності за принципами діалогу. На думку авторів методичних рекомендацій Копіної О. П., Мірошник О. С. та Сердюк О. О. інформацію про роботу місцевої поліції люди отримують насамперед із місцевих засобів масової інформації. Таким чином, слід більш активно використовувати їх потенціал для інформування громади про діяльність місцевої поліції. Разом з тим, за опитуваннями, зустрічали за останній рік взагалі якусь інформацію про діяльність місцевої поліції менше половини – що є, безперечно, недостатнім показником. Інформаційна кампанія для покращення образу поліції має використовувати широкий спектр ЗМІ, оскільки різні групи населення отримують інформацію з різних джерел. Якщо молодь отримує її майже винятково через Інтернет і соціальні мережі, то зі зростанням віку збільшується значення газет і радіо, і для людей віком 60 та більше років газети й радіо важливіші, ніж інтернет-сайти [32с. 63-64].

Як зазначається в програмному документі [33], нагальним у державній політиці правоохоронної діяльності в громадах є підвищення ефективності функціонування правоохоронної системи і системи цивільного захисту. Спільною проблемою їх функціонування є невідповідність успадкованої ієрархії регіональних підрозділів поліції і цивільного захисту новому адміністративно-територіальному устрою. Нижньою ланкою цих систем традиційно була районна, а з укрупненням районів виникає проблема її реформування. Важливим завданням також є наближення нижньої територіальної ланки поліції і сил цивільного захисту до рівня територіальних громад [33, с.67].

Законом України «Про національну поліцію» передбачено механізм безпосередньої взаємодії поліції і громад – можливість прикомандирування поліцейських до органів місцевого самоврядування. Така можливість реалізується через проєкт МВС «Поліцейський офіцер громади». Національна поліція забезпечує відбір, підготовку, екіпіровку офіцерів, рівень оплати, кращий за рівень оплати дільничних інспекторів. Зі свого боку, громади сприяють роботі офіцерів і забезпеченню їхніх умов життя, обладнанню поліцейської станції, забезпеченню офіцера житлом, якщо він не є мешканцем громади, придбанню службового транспорту тощо. Однак цей проєкт реалізується значно повільніше, ніж передбачалось на його початку в 2019 р. Станом на серпень 2021 р. призначено на посади 632 офіцера у 372 громадах. До кінця 2021 р. Міністерство внутрішніх справ планує призначити 1 тис. Поліцейських офіцерів громад, протягом 2022 р. – збільшити їх кількість удвічі. Процес гальмується, зокрема, через проблеми матеріального й кадрового забезпечення [33, с.68].

Кадрові проблеми пов'язані з об'єктивними вимогами щодо високого професійного рівня й моральних якостей поліцейських офіцерів, що забезпечуватимуть високу довіру до них з боку громад. За чинними процедурами громади беруть участь у двоетапному конкурсному відборі кадрових поліцейських, які висловили бажання стати офіцерами громад. Після відбору таких осіб направляють на додаткове навчання для обіймання посад у

нових громадах або доукомплектування вже створених поліцейських станцій. Плани кардинального збільшення кількості громад і з поліцейськими офіцерами можуть вимагати розширення можливостей залучення до роботи в громадах нових офіцерів з-поміж особового складу Національної поліції та мешканців громад, які бажають отримати відповідне навчання й стати поліцейськими.

Міністерство внутрішніх справ розглядає можливість запуску відповідного пілотного проєкту. Поліцейські офіцери з'являються передусім у спроможних громадах. Решта потребує державної підтримки для просування цього проєкту. Крім того, одним із внутрішніх джерел розв'язання проблеми може стати перерозподіл на користь громад штрафів, які заадмініструються поліцією, зокрема щодо порушень дорожнього руху, скоєних на території громад. Там, де громади з певних причин не можуть ефективно розгорнути діяльність поліцейських офіцерів, необхідним є посилення регіональної ланки Національної поліції.[33, с.67-68]

Отже, при реалізації політики правоохоронної діяльності за моделлю «community policing» загальноприйнятою є практика проведення опитування громадської думки про місцеві проблеми та якість поліцейських послуг. Опитування базуються як на кількісній методології так і якісній з фокусуванням на групи місцевих мешканців. Вагому перевагу має метод «діалогу» тому що дозволяє швидко отримувати інформацію стосовно місцевих проблем та коригувати виконання програми безпеки. Діалог також сприяє порозумінню між різними сторонами та відомствами стосовно ключових проблем безпеки місцевої громади і згуртовує її.

ВИСНОВКИ

Модель Community Policing заснована на дев'яти принципах Robert Peel і модернізована відповідно до нових без пекових викликів успішно реалізовується в країнах Європи і Північної Америки, що дає змогу говорити про втілення на практиці ідеї соціального партнерства правоохоронних органів і населення.

В умовах децентралізації безпека в громаді загалом та дотримання правопорядку зокрема потребує використання сучасних практик та інструментів. Модель поліцейської діяльності, орієнтованої на громаду (Community Policing) є новою філософією діяльності поліції на територіальному рівні в нових умовах. Як засвідчує європейський та український досвід і практики, складовими безпеки громад є: протидія злочинності, безпека в місцях проживання, безпека в громадських місцях, безпека вразливих груп населення, протидія сімейному насильству, безпека дорожнього руху, цивільних захист, безпечне довкілля, протидія наркоманії та зловживання алкоголем, тощо.

Практики правоохоронної діяльності на засадах Community Policing здійснюють поліцейські офіцери громади Національної поліції України. Взаємодія поліції та громади на засадах партнерства спрямована на виконання поліцією сервісної функції.

На початковому етапі становлення філософії взаємодії поліції та громади виникає ряд завдань, що потребують вирішення: вдосконалення навчальних програм поліцейських; критеріїв встановлення факторів впливу на стан безпеки громади; на місцевому рівні бракує знань про підхід «community policing».

Відповідно до дизайну проекту, забезпечує поліцейського зарплатою та поліцейськими засобами Національна поліція України. Інші витрати, пов'язані з проживанням, облаштуванням поліцейської станції, заходів для забезпечення безпеки в громаді, покриваються місцевими стейкхолдерами (місцеве самоврядування, локальний бізнес, неурядові організації). Поліцейський офіцер громади звітує про свою діяльність і профільному управлінню територіального управління НПУ, а також, місцевому самоврядуванню.

Фінансування безпекових проєктів потребує завчасного планування відповідно до бюджетного законодавства зокрема, включення необхідних витрат у річний бюджет громади та затвердження цільових місцевих програм. Одним з основних факторів, які стримують розвиток ініціативи «community policing», є недостатня спроможність територіальних громад.

Мультизадачність поліцейського офіцера громади вимагає постійного навчання та отримання спеціальних знань щодо земельного, екологічного та цивільного та іншого законодавства, особливостей публічного управління на територіальному рівні, знань про повноваження місцевого самоврядування, розподіл відповідальності між різними рівнями та бюджетний процес.

Існує потреба в покращенні навичок комунікації з різними групами населення і між групами населення. Просвітницька робота, просування принципів толерантності, взаємоповаги, терпимості, шанування різноманіття може зменшити кількість побутових конфліктів правопорушень та навіть злочинів. Надзвичайно важливим є налагодження взаємодії з людьми з використанням сучасних способів і методів комунікації. Використання технічних засобів та цифрових інструментів допомагають також проводити аналіз чинників впливу на безпекову ситуацію в громаді.

Впровадження ініціативи «community policing» потребує ресурсів та інвестицій. З метою формування цінностей, які несе принцип взаємодії поліції та громади, разом з поліцією мають співпрацювати як громадський сектор, так і органи місцевого самоврядування з метою задоволення потреб та інтересів відповідних зацікавлених сторін. Очікування громади полягають у переході до «сервісної служби» від «силової структури», яка, зокрема, буде більшою мірою інтегрована в життя громади. Очікування поліції полягають у максимізації рівня довіри до органів правопорядку з боку населення, сприйняття поліцейського професіоналом сфери правоохоронної діяльності. Очікування місцевої влади полягають у попередженні правопорушень.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Ботвінов Р.М. Правоохоронна функція держави сутність та форми реалізації : Екран <http://www.nbu.gov.ua/node/2116> // file:///C:/Users/User/Downloads/Patp_2016_1_4.pdf.
2. Закон України «Про Національну поліцію». Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
3. Кундрик В. Взаємодія поліції та населення на засадах партнерства у сільській місцевості, 2021 https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/733/Community_Policing_Handbook_web_1304.pdf
4. Громадяни України про безпеку: особисту, національну та її складові. Результати другого національного соціологічного дослідження – 2017 . Центр Разумкова, Київ <https://www.dcaf.ch/sites/default/files/publications/documents/2017-SURVEY%202-DCAF-UKR.pdf>
5. Безпека в громаді. <https://cop.org.ua/ua/community-policing/shcho-take-community-policing>
6. Безпека в громаді. <https://decentralization.gov.ua/safety>
7. Безпека громад і система управління в органах поліції. Консультативна місія Європейського Союзу (КМЄС) в Україні. <https://www.euam-ukraine.eu/ua/our-mission/our-priorities/community-policing/>
8. Безпека в громаді: пошук спільних рішень. Експертний центр з прав людини. Режим доступу: https://ecpl.com.ua/wp-content/uploads/2018/10/Bezpeka_Hromad.pdf
9. Офіційний сайт Національної поліції: <https://www.npu.gov.ua/ya-tut.html> https://www.npu.gov.ua/ya-tut.html?fbclid=IwAR3ovFeWVETeFTrgdIkpCxMhayOgLTN8MOLGQKuOPwKB_SanFsVupB24zHE
10. Консультативна місія ЄС Україна з питань безпеки, діяльності поліції, органів судочинства, прокуратури, а також протидії корупції та забезпечення прав людини. Режим доступу : <https://www.euam-ukraine.eu/ua/>

11. Булатін Д.О., Смола Р.М. До питання взаємодії з громадою під час здійснення превентивної діяльності поліцією в окремих країнах ЄС (Німеччина). Режим доступу: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/10609/Do%20pytannia_Bulatin_Smola_2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y
12. Янішевська К.Д. Зарубіжний досвід взаємодії поліції з громадськістю як ефективний засіб запобігання злочинності. Реформування правової системи в контексті євроінтеграційних процесів : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 20–21 травня 2021 року) / редколегія: проф. А. М. Куліш, О. М. Резнік, В. В. Миргород-Карпова, А. В. Стебляк – Суми : Сумський державний університет, 2021. с. 613-616. Режим доступу https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/83806/1/Reformuvannia_pravovoi_systemy_2021.pdf;jsessionid=8DD86DE756C381869109A934EFA41D15#page=613
13. Висновок на проект Закону України «Про муніципальну варту». Режим доступу : <https://ips.ligazakon.net/document/XH28A00A?an=4>
14. Калашник, М. В. Практика адміністративно-юрисдикційної діяльності поліцейського офіцера громади – невід’ємна складова засад формування місцевої та державної безпекової політики / Марина Володимирівна Калашник // Право і безпека. - 2021. - № 2 (81). - С. 67-71. Режим доступу : http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/10899/Praktyka%20administratyvno_Kalashnyk_2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y
15. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
16. Практичний посібник для поліцейських, що взаємодіють з громадою. Режим доступу : https://www.npu.gov.ua/assets/userfiles/files/pdf/Posibnik_zv_gromaga2LQ3.pdf
17. Довідник поліцейського офіцера громади / В. М. Братковський, В. М. Висоцький, Р. Г. Гранківський, Н. І. Дідик, Д. І. Йосифович, К. М. Костовська, Л. М. Сукмановська, Ю. А. Хатнюк, О. Л. Хитра. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 240 с. <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/2963/1/%d0%99%d0%be%d1%8>

[1% d0% b8% d1% 84% d0% be% d0% b2% d0% b8% d1% 87% 20% d0% 94.% d0% 86.--
% d0% 94% d0% be% d0% b2% d1% 96% d0% b4% d0% bd% d0% b8% d0% ba--.pdf](https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-civik-2018/zvit2020/npu-zvit-2020.pdf)

18. Звіт НПУ за 2020 рік. <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-civik-2018/zvit2020/npu-zvit-2020.pdf>
19. Житомир - перший обласний центр, який долучився до національного проекту «Поліцейський офіцер громади». <https://zt-rada.gov.ua/?3398%5B0%5D=13661>.
20. Сайт Національної поліції Житомирської області <https://zt.npu.gov.ua/gromadyanam/policiya-i-gromada/policzejski-oficzeri-gromad.html>
21. <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
22. Волуйко, О. (2021). СТРАТЕГІЯ COMMUNITY POLICING. *Знання європейського права*, (4), 122-126. <https://doi.org/10.32837/chem.v0i4.141>
23. Комзюк, А. В. Зарубіжний досвід організації співробітництва поліції з громадськістю / Альона Валентинівна Комзюк, Микола Анатолійович Комзюк // *Право і безпека*. - 2020. - № 4 (79). - С. 39-43. - DOI: <https://doi.org/10.32631/pb.2020.4.05>
24. Танько, А. В. Адміністративно-правовий статус органів Національної поліції України як суб'єкта реалізації державної політики у сфері забезпечення прав і свобод людини / Андрій Валерійович Танько // *Право і безпека*. - 2020. - № 1 (76). - С. 32-38. - DOI: <https://doi.org/10.32631/pb.2020.1.04>.
25. Танько, А. Форми та методи підготовки працівників Національної поліції України до реалізації державної правоохоронної політики / Андрій Танько // *Підприємництво, господарство і право*. - 2021. - № 5. - С. 107-115. <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2021.5.19>
26. Майоров В. В. Мета діяльності Національної поліції України: сучасні погляди на розуміння суспільства / В. В. Майоров // *Правова позиція*. – 2019. - № 4 (25). - С. 186 – 190. <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/handle/123456789/3887>
27. Кожухар О.В. Консолідація інститутів громадянського суспільства з національною поліцією України у межах реалізації правоохоронної функції держави. Збірник тез міжнародної науково-практичної інтернет-конференції з

нагоди відзначення дня науки-2021 в Україні «Розвиток науки і техніки: проблеми та перспективи» (м. Київ, 20 травня 2021 року) Електронне видання (авторська редакція).

http://sci.ldubgd.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/9047/1/Zbirnyk_theses_2021_05_20.pdf#page=39 с.39-41

28. Рябовол Л.Т. Взаємодія державних правоохоронних органів: проблема визначення понять, [№ 11 \(2021\): Наукові записки. Серія: Право https://pravo.cuspu.edu.ua/index.php/pravo/article/view/98/81](#)

29. «До проблеми визначення базових понять у контексті реформування правоохоронних органів». Аналітична записка Читати більше - http://old2.niss.gov.ua/articles/1153/#_ftn1 © Національний інститут стратегічних досліджень

30. Стратегія національної безпеки України «БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ – БЕЗПЕКА КРАЇНИ». <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>

31. Підвищення місцевої соціальної згуртованості та громадської безпеки в громадах Житомирської області. Проєкт реалізований НУО «Сучасний Формат» в межах Програми ООН із відновлення та розбудови миру за фінансової підтримки Королівства Нідерландів. <http://www.sformat.org/projects/pdvishtennya-mstsevo-sotsalyno-zgurtovanost-ta-gromadsyko-bezpeki-u-gromadah-zhitomirskyko-oblast-2/>

32. Копіна, О. П. Діалог поліції та громади як соціальна технологія впровадження принципів community policing у місцевій громаді : метод. рек. / О. П. Копіна, О. С. Мірошник, О. О. Сердюк ; Фонд Місц. Демократії ; Лаб. мир. рішень ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : [ХНУВС], 2018. – 124 с. <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/2814>

33. Аналітична доповідь до щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України - 2021. НІСД. https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-12/analitichna_dopovid_do_poslannya_prezidenta_do_vr_ukraini_2021.pdf

34. <https://suspilne.media/90749-u-zitomiri-vstanovili-50-kamer-sposterezenna-planuut-se-150-za-7-miljoniv-griven/>